

22 oktober 2010

Uttalande med anledning av den pågående rättegången i turkiska Diyarbakir mot 151 människorättsförsvarare och politiker

Måndagen den 18 oktober inleddes den uppmärksammade rättegången mot 151 människorättsförsvarare och politiker i turkiska Diyarbakir. Olof Palmes Internationella Center och Advokater utan Gränser fanns på plats för att följa rättegången.

I de turkiska kommunvalen i mars 2009 vann det kurdiska partiet DTP i 99 av landets kommuner. Under månaderna som följde skedde massarresteringar av kurdiska politiker och människorättsförsvarare. Därutöver förbjöd den turkiska författningsdomstolen DTP. De arresterade står nu åtalade för samröre med terrororganisation och för att förstöra den turkiska statens enhet.

Bland de åtalade finns en av ledarna för den turkiska människorättsorganisationen Human Rights Association (HRA), advokaten Muharrem Erbey. Han fängslades den 24 december 2009 och har varit frihetsberövad sedan dess. HRA är en partipolitiskt obunden, rikstäckande organisation som arbetar med att stärka de mänskliga rättigheterna i Turkiet.

Palmecentret och Advokater utan Gränser samarbetar sedan flera år tillbaka med HRA i ett projekt där svenska och turkiska advokater utbyter erfarenheter och kunskap. Syftet är att stärka de mänskliga rättigheterna och den demokratiska infrastrukturen i Turkiet.

Efter att ha bevakat rättegångens första dagar står det helt klart att det är en politisk rättegång med motiv att försvåra för personer som hävdar de mänskliga rättigheterna i landet. Anklagelserna och åtalet mot Muharrem Erbey visar tydligt på detta. Erbey har under förhören inför rättegången informerats om att han är anklagad för:

- Att ha ansökt om projektstöd för utbildningsprogram och seminarier i Turkiet för att förhindra missbruk mot barns rättigheter och för att främja kvinnors rättigheter.
- Att ha förödmjukat den turkiska staten i olika internationella plattformar såsom de svenska, brittiska och belgiska parlamenten samt i FN.
- Att han medverkat vid en workshop för en civil och demokratisk konstitution som var organiserad av Democratic Society Congress där även andra NGO:s deltog.
- Att han frekvent träffat borgmästaren i Diyarbakir, Osman Baydemir, som Erbey arbetar med i rollen som hans advokat och juridiska rådgivare.
- Att han intervjuats på den kurdiska TV-kanalen Roj-TV.
- Att han i pressmeddelanden förolämpat den turkiska armén och polisen, lovordat den civila organisationen Kurdistan Communities Union (KCK), och uppmuntrat människor att agera tillsammans med KCK.

Detta visar på åtalets och anklagelsernas politiska natur där flera punkter står i strid mot de mänskliga rättigheterna, till exempel rätten till yttrandefrihet, organisationsfrihet och åsiktsfrihet.

I åtalsunderlaget mot Erbey nämns både Palmecentret och vissa anställda, Advokater utan Gränser och dess ordförande advokat Claës Forsberg och styrelseledamoten advokat Ilhan Aydin, samt den svenska föreningen Stockholms Kommittén för Kurdernas Rättigheter som Palmecentret och Advokater utan Gränser samarbetar med.

Palmecentret och Advokater utan Gränser är starkt kritiska till rättegången. Vi vänder oss mot rättegångens politiska natur och ifrågasätter dess juridiska grund.

Vi uppmanar Turkiet att lägga ned målet och de anklagelser som strider mot yttrande-, åsikts-, och organisationsfriheterna och därmed utgör politisk förföljelse. Det är av största vikt att Turkiet kan tillförsäkra att rättegången blir rättsäker, transparent och i linje med landets folkrättsliga åtaganden i förhållande till de universella mänskliga rättigheterna.

Palmecentret och Advokater utan Gränser är positiva till Turkiet som en framtida EU-medlem och känner därför mycket stor oro för att rättegången riskerar bromsa de nödvändiga reformer som är avgörande för landets EU-inträde.

Palmecentret och Advokater utan Gränser kommer att nogsamt följa rättegångens fortsättning. Vi uppmanar Sverige och EU att göra detsamma.

Advokat Claës Forsberg, ordförande Advokater utan Gränser

Jens Orback, generalsekreterare Olof Palmes Internationella Center